

Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių bibliotekos 2015–2016 m. veikla

2015 metai Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių bibliotekos istorijoje minimi kaip pasirengimo rekonstrukcijai laikotarpis. Jį LMAVB pradėjo nelinksma gaida – valstybės biudžete lėšų rekonstrukcijai nebuvo skirta, todėl statybos darbai neprasisidėjo. Siekiant išjudinti statybas, 2015-04-23 apsilankyta pas Ministrą Pirmininką. Pasitarime dalyvavo švietimo ir mokslo ministras, Vyriausybės kanclerio padėjėjas, LMA prezidentas, VĮ „Lietuvos paminklai“ generalinis direktorius, Vilniaus miesto vyriausiasis architektas, LMAVB direktorius, jo pavaduotojas ūkiui ir projektuotojai. Ministras Pirmininkas buvo supažindintas su Bibliotekos būkle ir atliktais projektavimo darbais. Įvertinus padėtį, lėšų rekonstrukcijai buvo pažadėta, o metų pabaigoje – ir skirta.

Bibliotekos kolektyvas suskubo ruošti saugyklų pastato rekonstrukcijai: iš pirmo jų aukšto į anksto paruoštas patalpas rūmų rūsyje buvo iškelti Dokumentų konservavimo ir restauravimo bei Skaitmeninimo skyriai, taip pat įsigyta knygų pakavimo technikos. Per talkas, kurios vyko kiekvieną gruodžio savaitę, darbuotojai gyva grandine iš trečio rūmų aukšto į atsilaisvintusias patalpas kėlė supakuotus Atsargos fondo leidinius; iki metų pabaigos perkelta 25 318 egzempliorių spaudinių.

Tuo pačiu metu Fondų ir vartotojų aptarnavimo ir Informacinių sistemų skyriai įvertino avarinės būklės pastate saugotą Bendrąjį fondą (2,5 mln. dokumentų) ir nustatė aktyviau ir pasyviau vartojamas jo dalis. Aktyviau vartojamą dalį iš saugyklos numatyta perkelti į rūmus, kad būtų galima ir toliau negaištant aptarnauti skaitytojus. Pasyviąją fondo dalį kartu su Atsargos fondu planuota išvežti į nuomosimas patalpas užmiestyje. Iš jų spaudiniai kelis kartus per savaitę turėtų būti atvežami į LMAVB ir įteikiami juos užsakiusiems skaitytojams.

2016 metai žymėjo Bibliotekos rekonstrukcijos pradžią. Pasirengimas jai ir saugyklos demontavimo darbai ataskaitiniais metais diktavo Bibliotekos skyrių veiklos ritmą. Ypač daug pastangų ir susitelkimo reikėjo Komplektavimo, Fondų ir vartotojų aptarnavimo ir Ūkio skyriams, likę Bibliotekos darbuotojai gausių talkų metu irgi svariai prisidėjo tiek pakuodami knygas, tiek keldami jas į kitas patalpas.

Komplektavimo skyriuje supakuota ir laikinai saugoti į išnuomotas UAB „Transekspedicija Invest“ patalpas išvežta 212 394 fiziniai vienetai leidinių iš Atsargos fondo (255 541 pakas) ir 3774 fiziniai vienetai leidinių iš Mainų fondo (958 pakai).

Iš Pagrindinio fondo į laikinąją saugyklą teko perkelti 2 212 500 fizinių vienetų leidinių, užėmusių 24 000 metrų lentynų. 2016 m. sausį–birželį buvo paruoštas 45 441 paketas ir 157 dėžės su įvairiais dokumentais. Birželio 22 d. į laikinąją saugyklą pajudėjo pirmieji padėklai su knygomis. Rugšėjo mėnesį ten buvo suvežti visi leidiniai, iš jų 476 padėklai su leidiniais, priskirtais prie pasyviojo fondo, numatyto saugoti depozito teisėmis. Likę spaudiniai sustatyti į len-

tynas, išlaikant šifrų seką. 2016-09-29 laikinoje saugykloje įkurtas sektorius su trimis pareigybėmis. Leidiniai skaitytojams iš laikinosios saugojimo vietos pradėti vežioti du kartus per savaitę.

Bibliotekos darbuotojų pastangomis buvo baigti visi svarbūs ir sudėtingi darbai: atlikta Pagrindinio fondo analizė, jis sėkmingai perkeltas į naują vietą išsaugant jo struktūrą ir atnaujintas skaitytojų aptarnavimas.

Šiuos darbus lydėjo kiti rūpesčiai. 2015 m. LMAVB paslaugų atsisakė du prie Vilniaus universiteto anksčiau prijungti mokslo institutai: Teorinės fizikos ir astronomijos ir Biochemijos. Juose buvę spaudiniai (52 800 egz.) buvo sėkmingai perkelti į centrinius rūmus. Bibliotekos padaliniai šiuose institutuose irgi buvo pertvarkyti ir perkelti į centrinius rūmus. Čia buvo įrengta nauja Fizinių mokslų skaitykla.

2016-11-03 generalinis rangovas – Panevėžio statybos trestas – pradėjo saugyklos pastato griovos darbus. 2016 m. buvo įsisavinta 320 000 eurų, Vyriausybės skirtų Bibliotekos rekonstrukcijos pradžia.

Prasidėjus statybos darbams, Biblioteka savo veiklas privalėjo organizuoti, atsižvelgdama į naujas darbo sąlygas. Be to, jos darbą veikė ir kai kurios kitos aplinkybės, kurios bus aptartos vėliau.

Informacinių išteklių komplektavimas

LMAVB dokumentų fondo pokyčiai 2015–2016 m. atspindi pateikta lentelė.

Eil. nr.	Fondo pavadinimas	2015-12-31	2016-12-31
		Fondo dydis egz.	Fondo dydis egz.
1.	Pagrindinis	3 283 790	3 283 901
2.	Grupuojamųjų dokumentų	1 683	1 339
3.	Atsargos	415 857	415 857
4.	Mainų	1 390	18 820
	Iš viso:	3 702 720	3 719 917

Kalbamu laikotarpiu LMAVB vadovybei pavyko apginti Bibliotekų įstatyme numatytą teisę jai gauti privalomą šalies spaudinių egzempliorių. 2015 m. iš šio šaltinio gauta 25,5 proc. visos sukomplektuotos literatūros. Lėšos, kurias LMAVB galėjo skirti pirkimams, leido sukomplektuoti tik 1,6 proc. knygų ir 3,2 proc. periodikos. Padėjo knygų mainai (27,2 proc.) ir dovanos (nemokamai gauti spaudiniai tais metais sudarė 37,8 proc. viso komplektuojamų dokumentų skaičiaus). Iš 377 mainų partnerių gauta spaudinių už 128 234 Eur, o jiems išsiųsta – už 14 213 Eur. Tokią disproporciją lėmė lėšų stygius. Dėl šios priežasties sumenko ir Pagrindiniam fondui įsigytų naujų leidinių skaičius. 2015 m. sukomplektuota 12 035 egz. naujų spaudinių, 2014 m. – 20 035 egz.

LMAVB toliau tenkino vartotojų poreikius informacija iš prenumeruojamų duomenų bazių. Šioje srityje irgi susidurta su sunkumais. 2015 m. antroje pusėje turėjęs prasidėti 3-iasis projekto eMoDB.LT etapas vėlavo, nes Švietimo ir mokslo ministerija naujam projekto laikotarpiui nebuvo parengusi visų reikalingų dokumentų. Prieiga prie LMAVB prenumeruojamų duomenų bazių pagal leidėjų susitarimą su LMBA nenutrūko iki metų pabaigos, net nepratęsus prenumeratos. Vis dėlto trečiuoju minėto projekto etapu dėl pernelyg didelės kainos ir pasikeitusios kainodaros teko atsisakyti kai kurių labai reikalingų bazių: toliau nebebuvo prenumeruojamos *RefWorks* ir *Springer eBook Collections: Humanities, Social Sciences and Law*, taip pat *Science Online*.

2016 m. LMAVB prenumeravo 22 duomenų bazes, t. y. dviem daugiau nei 2015 m. Po pertraukos vėl prenumeruojamas žurnalas *Nature*, pirmą kartą pradėta prenumeruoti elektroninių knygų duomenų bazė *EBSCO E-Book Academic Collection*. Trečiojo eMoDB.Lt projekto etapo finansavimo sutartis buvo pasirašyta tik 2016-09-20. Palyginti su pirmuoju projekto etapu, antruoju, trukusiu nuo 2013 iki 2016 m., LMAVB skaitytojai buvo nepakankamai aprūpinti periodinius leidinius teikiančiomis visatekstėmis duomenų bazėmis. Kai kurias skaitytojų pageidaujamas bazes pavyko gauti trečiuoju etapu, bet ne visas: LMAVB vartotojams nebuvo teikiama prieiga prie *Science Online*, *American Chemical Society*, *Environment Complete* ir *JSTOR* duomenų bazių.

Kalbamuojau laikotarpiu kai kurios visuomeninės organizacijos, paskiri mokslo ir kultūros veikėjai geranoriškai patikėjo LMAVB savo archyvus ir asmeninius dokumentų rinkinius. 2015 m. Rankraščių skyriuje sukomplektuoti net 7 nauji fondai: F415 – Onos Pajedaitės (1925–2016), F416 – Habibo Cachajevo (1921–2008), F417 – Komunizmo nusikaltimų tyrimų paramos fondo dokumentų (1997–2010), F418 – Juozo Algimanto Krikštopaičio (1931–2018), F419 – Lietuvos politinių kalinių sąjungos dokumentų (1990–2015), F420 – Algirdo Juckevičiaus (g. 1926-08-03), F421 – Augustino Linčiaus (g. 1934-05-28). 2015 m. gruodžio 31 d. Rankraščių skyriaus fondą sudarė 275 049 saugojimo vienetai, o rankraštynas tais metais pagausėjo 937 saugojimo vienetais.

2016 m. pradėti komplektuoti 3 nauji fondai: F422 – Valentino Baltrūno (g. 1947-10-20), F423 – Jono Daniulio fondas (g. 1928), F423 – Žydų mokslo instituto (YIVO). Iš viso per metus gauti 1145 dokumentai.

Komplektavimo skyrius 2016 m. į Pagrindinį fondą sukomplektavo 12 060 fizinių vienetų leidinių: 6 857 nacionalinius ir 5 133 užsieninius. 2016 m. birželio 8 d. LR Vyriausybės nutarimu nr. 590 „Dėl dokumentų privalomųjų egzempliorių skaičiaus ir jų perdavimo bibliotekoms“ buvo užtikrintas privalomojo egzemplioriaus tiekimas LMAVB. Iš šio komplektavimo šaltinio 2016 m. gauti 3 769 dokumentai. Šis šaltinis buvo pats našiausias 2016 metais: iš jo gauta 31,4 proc. visų sukomplektuotų spaudinių. Kiti šaltiniai: 28,9 proc. sudarė nemokamai gauti spaudiniai, 26,1 proc. – mainais gauti dokumentai, 12,3 proc. – periodikos prenumerata ir tik 1,3 proc. visų leidinių buvo nupirkti.

2015–2016 m. nupirkti spaudinių:

Metai	Pagrindiniam fondui		Mainų fondui		Iš viso	
	Egz.	Suma Eur	Egz.	Suma Eur	Egz.	Suma Eur
2015	221	4 726,05	71	437	282	5 163,05
2016	126	6 851,77	1038	5 998,01	1 164	12 849,78

Reikia pastebėti, kad 2016 metais pirmąsyk po kelių dešimtmečių LMAVB neliko skolinga už spaudinių prenumeratą – už 2017 metams užsakytus Lietuvos ir užsienio periodinius leidinius sumokėta 22 783 Eur. Ši suma, aišku, yra labai kukli, atsižvelgiant į visus didelės mokslinės bibliotekos skaitytojų poreikius.

Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių bibliotekos tarptautiniai knygų mainai nuo seno buvo labai svarbus šaltinis, komplektuojant užsienyje leistus leidinius. Tik keliasdešimt reikalingiausių užsienio periodinių leidinių Bibliotekos yra prenumeruojami, o visi kiti gaunami mainais. Taip gaunamos beveik visos užsienio monografijos, taip pat aktualūs tęstiniai leidiniai, užsienio mokslo įstaigų leidžiami mažais tiražais.

Tarpautiniai knygų mainai:

Metai	Partnerių sk.	Gauta egz.	Suma Eur	Išsiųsta egz.	Suma Eur
2015	377	3 363	128 234,94	3 193	14 213,82
2016	334	2 829	66 795,92	3 762	23 254,72

Informacijos išteklių tvarkymas

Šių išteklių tvarkymą apibūdina įrašų skaičius kataloguose ir duomenų bazėse. 2016 m. gruodžio 15 d. tokių įrašų buvo:

Katalogas	Įrašų skaičius	Panaikintų įrašų	Iš viso
Bendrasis katalogas (mabo1)	331 145	31 562	362 707
Rankraščių katalogas (mabo4)	76 083	12	76 095
Bibliografijos katalogas (mabo5)	53 380	306	53 696
Bibliografijos katalogas (mabo8)	9 116	4	9 120
Publikacijų katalogas (lbt02)	20 403	251	20 654
Skaitmenintų dokumentų katalogas (mabo6)	7 653	0	7 653
Mokslotyros DB (mabo7)	1 507	390	1 897
Autoritetinių įrašų DB (lbt11)	5 018	23	5 041
Elektroninis archyvas (DSpace)	6 629	0	6 629
		Egzempliorių skaičius	1 257 481
		Bendras DB įrašų skaičius	543 492

2015 m. Katalogų skyriaus darbuotojai sukatalogavo 12 413 spaudinių (2016 m. – 12 715), susistemino 13 777 pavadinimų (2016 m. – 15 051), sudalykino 5 787 pavadinimų (2016 m. – 4 430) dokumentų. Tęsdamas bendradarbiavimą su Lietuvos nacionaline Martyno Mažvydo biblioteka, skyrius sunormino 3 567 vardus (2016 m. – 3 154), įtraukiamus į Autoritetinių vardų bazę.

Fondų ir vartotojų aptarnavimo skyrius 2015 m. trumpuoju aprašu įrašė 2 076 egz. (2016 m. – 672) internetiniame kataloge neatspindėtų dokumentų, o Komplektavimo skyrius trumpuoju aprašu aprašė 2 632 egz. iš Atsargos fondo atrinktų spaudinių (2016 m. Atsargos fondas perkeltas į depozitą, yra neprieinamas).

Ataskaitiniais 2015–2016 metais elektroniniame LMAVB kataloge buvo atspindėta daug vertingų specializuotų skyrių dokumentų: Rankraščių skyrius sukūrė 4 322 naujus įrašus, Retų spaudinių skyrius – 7 090 įrašų.

Skaitytojai

2015 m. Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių bibliotekoje buvo 12 553 registruoti skaitytojai, iš jų 244 – iš 18 užsienio šalių, o 2016 m. – 10 105 registruoti skaitytojai, iš jų 236 – iš 13 pasaulio šalių. 2015 m. LMAVB bendruomenę papildė 538 nauji vartotojai, 2016 m. – 535.

Retų spaudinių ir Rankraščių skyrių skaitytojų aptarnavimas 2016 m. išliko stabilus, o Fondų ir vartotojų aptarnavimo skyriaus globojami vartotojai dėl rekonstrukcijos darbų susidūrė su visų aptarnavimo grandžių išbandymais: ir abonemento, ir skaityklų. Dėl vykdomų priesta-

to griovimo darbų 2016 m. neretai gesdavo internetinio ryšio priemonės, kompiuteriai, kartais dingdavo elektra. Nemaža rūpesčių ir nepatogumų kėlė daugiau nei mėnesį sutrikęs elektroninis skaitytojų užsakymų priėmimas ir spausdinimas.

Ištikimi Bibliotekos skaitytojai kantriai laukė dokumentų perkėlimo pabaigos. Pamažu nusistovėjo spaudinių vežiojimo iš laikinosios saugyklos grafikas. Bibliotekoje tuo laikotarpiu ir toliau aktyviausiai skaitė mokslo darbuotojai, studentai, pensininkai ir užsieniečiai. Pagal mokslo sritis pirmoje vietoje pagal paklausą buvo socialinių bei humanitarinių mokslų leidiniai (36 proc.), toliau – technologinių (16 proc.) ir fizinių (2,5 proc.) mokslų. Pagal gyvenamą vietą skaitytojai pasiskirstė taip: Vilniaus ir Vilniaus rajono gyventojai sudarė 76,1 proc. visų skaitytojų, Kauno – 2,5 proc., o Klaipėdos – apie 1 proc.

Užsienio šalių skaitytojai, lankęsi LMAVB

Šalis	2013 m.	2014 m.	2015 m.	2016 m.
Australija	0	1	0	0
Austrija	1	1	1	2
Baltarusija	33	41	47	77
Bulgarija	4	2	1	3
Čekija	1	1	1	0
Didžioji Britanija	6	3	4	1
Estija	0	0	1	0
Ispanija	1	0	0	0
Italija	0	2	1	6
Izraelis	2	1	1	0
Japonija	0	1	0	0
JAV	4	1	4	9
Kanada	0	1	1	0
Latvija	5	4	3	0
Lenkija	138	137	156	113
Moldavija	2	0	0	0
Nyderlandai	0	1	0	0
Prancūzija	2	1	4	1
Rusija	6	9	8	11
Slovakija	0	0	0	1
Švedija	0	1	0	0
Šveicarija	0	0	1	0
Turkija	0	0	1	0
Ukraina	4	3	4	7
Vengrija	1	0	0	1
Vokietija	4	5	5	4
Iš viso:	214	216	244	236

Bibliografinis informacinis darbas Bibliotekoje vyksta nuolatos, nepaisant besikeičiančių technologijų ir daugybės kitokių permainų. 2015 m. darbuotojai atsakė į 9 330 žodinių bibliografinių užklausų (2016 m. – į 8 539), dar į 956 užklausas atsakyta raštu (2016 m. – į 792). Nemažai užklausų gaunama ir į jas atsakoma elektroniniu paštu. Ypač sudėtingų užklausų raštu sulaukia Rankraščių ir Retų spaudinių skyriai, tačiau didžiausias bibliografinio informacinio darbo krūvis tenka Mokslinės bibliografijos skyriaus darbuotojams. 2015 m. jie atsakė į 5 630 užklausų, o 2016 m. – į 5 277. 2015 m. skyriaus skaitykloje ir katalogų salėje jie 390 kartų Bibliotekos vartotojus mokė naudotis elektroniniu katalogu (2016 m. – 314 kartų).

Rankraščių skyriuje su skyriaus fondų struktūra ir informacijos paieškos sistema 2015 m. buvo supažindinta 516 skaitytojų, o 2016 m. – 464 skaitytojai.

2014 m. lapkričio 2 d. pradėjusi veikti elektroninio archyvo informacinė sistema DSpace (elibrary.mab.lt) aprašomuoju laikotarpiu jau veikė visu pajėgumu. 2015 m. archyve patalpinta 2910 dokumentų: suarchyvinti iki tų metų sukaupti skaitmeniniai knygų, žemėlapių, periodinių leidinių, vaizdo įrašų bei atvirukų rinkiniai ir pradėta talpinti einamąją suskaitmenintą produkciją. Numatoma baigti archyvuoti retrospektyvinius nuotraukų, ediktų, ekslibrisų ir rankraščių rinkinius. Siekiamas rezultatas – perkelti į archyvą visus retrospektyviai sukauptus skaitmeninius dokumentus ir taip užtikrinti jų išsaugojimą, paiešką bei reglamentuotą naudojimą.

2016 m. į skaitmeninį archyvą patalpinti 3 044 dokumentai. Statistiniai duomenys pateikti lentelėse.

Bendroji elektroninio archyvo statistika

	2015 m.	2016 m.
Rinkiniai ir kolekcijos	295	457
Dokumentai	2 917	6 629
Registruoti vartotojai (be darbuotojų)	109	417

Elektroninio archyvo rinkinių sudėtis

	2015 m.	2016 m.
Rinkiniai		
LMT finansuoti leidiniai	0	55
Bibliotekos leidiniai	212	266
Dokumentų medžiagų ir įrašų tyrimai	0	281
Suskaitmeninti bibliotekos fondo dokumentai	884	1 287
Suskaitmeninti rankraščiai	917	3 100
Tarnybinis archyvas	810	1 640
Iš viso dokumentų:	2 823	6 629

Skaitytojams rečiau lankantis Bibliotekoje (2015 m. registruoti 61 437 tokie apsilankymai, 2016 m. – 49 465), kasmet didėjo virtualių lankytojų aktyvumas. Informacinės sistemos statistika rodo, kad 2015 m. LMAVB bendrajame kataloge buvo vykdyta 135 131 paieška, atsisiųsta 14 804 elektroninių dokumentų, Rankraščių kataloge vykdytos 47 527 paieškos, atsisiųsta 2 320 el. dokumentų.

2015 m. LMAVB tinklalapis turėjo 40 981 vartotoją iš 121 šalies, jie tinklalapyje apsilankė 142 712 kartų. Be jo, skaitytojai vis aktyviau naudojami ir suskaitmenintais LMAVB dokumentais, prieinamais VEPS portale.

2015 m. LMAVB suskaitmenintų dokumentų peržiūros VEPS portale

	Knygos	Periodiniai leidiniai	Rankraščiai	Kartografija	Iš viso
Atsisiųstų vaizdų skaičius	7 485	13 917	67 422	8 866	97 690

2016 m. LMAVB suskaitmenintų dokumentų peržiūros VEPS portale

	Knygos	Periodiniai leidiniai	Rankraščiai	Kartografija	Iš viso
Atsisiųstų vaizdų skaičius	10 427	8 081	75 164	11 353	105 025
Atsisiųstų aprašų skaičius	2 927	2 850	28 738	6 561	41 076
Atsisiųstų aukščiausios raiškos vaizdų skaičius	–	–	–	2	2

2016 m. labai išaugo paieškų LMAVB internetiniame kataloge ir atsisiuntimų iš jo skaičius. Statistiniai duomenys pateikti lentelėje.

Paieškų ir atsisiuntimų skaičius 2016 m. (neskaičiuojant LMAVB darbuotojų paieškų iš ALEPH darbo vietų)

Katalogas	Paieškų skaičius	Atsisiuntimų skaičius
Bendrasis katalogas	148 451	25 525 425
Rankraščių katalogas	38 559	946 796 162
Bibliografijos DB (K. Donelaičio, Istorijos ir Kalbotyros bibliografijos)	1 598	145 311
Bibliografijos DB (J. Basanavičiaus ir Lotyniškųjų LDK knygų bibliografijos)	279	0
Elektroninis archyvas (DSpace)	3 580	2 916
Iš viso:	192 467	972 469 814

Mokslinis darbas

LMAVB 2015–2016 m. tęsė tris mokslo tyrimo darbų programas: raštijos paveldo, mokslo istorijos ir bibliometrinius tyrimus.

Raštijos paveldo tyrimus vykdo trys skyriai: Retų spaudinių, Rankraščių bei Dokumentų konservavimo ir restauravimo. Pagrindinės šių darbų paprogramės yra šios: senųjų spaudinių, rankraštinių dokumentų tyrimai ir raštijos paveldo restauravimas bei konservavimas.

Senųjų spaudinių tyrimų paprogramę 2015–2016 m. sudarė:

- senųjų spaudinių (XVI–XIX a. knygų, periodikos, kartografijos, fotografijų) mokslinis tyrimas ir aprašymas;
- Oginskianos LMAVB paieška ir tyrimas;
- rankraštinių įrašų senuosiuose leidiniuose fiksavimas ir tyrimas;

- XVIII a. LDK lotyniškosios knygos tyrimai;
- mokslo tiriamasis grafikos ir dailės darbų, saugomų LMAVB, aprašymas;
- teminiai LMAVB grafikos kūrinių tyrimai (kun. Pranciškaus Tičkovskio rinkinys; muzealija ir jos reprezentacija XIX a. grafikoje);
- darbas, rengiant parodą „Šv. Stanislovo ordinui – 250“.

Tyrimus vykdė: D. Baniulienė, D. Bikauskienė, E. Blikertaitė, A. Grybienė, dr. N. Markauskaitė, dr. S. Narbutas, dr. D. Narbutienė, D. Palačionytė, V. Radvilienė, J. Stasytė-Berniūnienė, A. Zemkajutė.

Rankraštinų dokumentų paprogramę 2015–2016 m. sudarė:

- rankraštinų dokumentų mokslinis tyrimas ir aprašymas;
- Lietuvos dailininkų piešinių bei eskizų kolekcijos (F320) tyrimas;
- Šv. Rapolo Kalinausko epistolinio ir memuarinio palikimo (autografų, nuorašų, publikacijų) identifikavimas ir lyginamoji analizė;
- Pirmojo pasaulinio karo ir Lietuvos valstybingumo atkūrimo problemos, bibliografijos ir egodokumentų tyrimas;
- bažnytinės metrikų knygos ir parapijiečių sąrašai LMAVB Rankraščių skyriuje;
- XV–XVII a. dokumentų ir jų vandenženklių tyrimas;
- XVII–XX a. prisiminimų albumų tyrimas.

Tyrimus vykdė: dr. R. Cicėnienė, A. Jurkevičius, I. Pajedaitė, M. Simanavičius, R. Sperskienė, S. Žilys.

Raštijos paveldo restauravimo ir konservavimo paprogramę 2015–2016 m. sudarė:

- antspaudų medžiagų tyrimas XVI–XIX a. rankraštiniuose dokumentuose;
- dokumentų medžiagų mikrocheminiai, morfologiniai bei ATR-FTIR spektrometriškai tyrimai;
- rankraštinų knygų fondo F19 įrišų būklės tyrimai;
- senųjų rankraštinų ir spausdintų knygų metalinių detalių analizė;
- dokumentų su metalo-galo rūgšties rašalu tyrimas;
- ankstesniais metais konservuotų ir restauruotų dokumentų mokslinis įvertinimas.

Tyrimus vykdė: L. Burneikienė, A. Čiuladienė, D. Daukšienė, B. Giedraitienė, E. Keršulytė.

Didžiąją mokslo istorijos tyrimų programos dalį sudarė kelių bibliografijų rengimas (*Lietuvos bibliografija. Serija C. Lietuviškų periodinių leidinių publikacijos. 1924–1927; Jonas Basanavičius: bibliografijos rodyklė; Vaclovas Aliulis: bibliografijos rodyklė; Jūratė Stauskaitė: bibliografijos rodyklė; Vladas Algirdas Bumelis: bibliografijos rodyklė; Danutė Labanauskienė: bibliografijos rodyklė; Akademikas Bronius Grigelionis: bibliografijos rodyklė, 2006–2014; Audronė Girdzijauskaitė: bibliografijos rodyklė; Petras Zajančkauskas: bibliografijos rodyklė; Lietuvos geografija, XVII a. – 1940 m.: bibliografijos rodyklė; žurnalo Baltica 2011–2014 m. straipsnių bibliografijos rodyklė; žurnalo Geologijos akiračiai 1991–2014 m. straipsnių bibliografijos rodyklė). Be jų, tais metais, paprašius lenkų kolegoms, dar rengtas publikacijų Lenkijos istorijos temomis, pasirodžiusių Lietuvos spaudoje, sąrašas, taip vykdyti proveniencijų identifikavimo ir fiksavimo bibliografiniame įrašė darbai. Šiuos tyrimus vykdė visi Mokslinės informacijos skyriaus darbuotojai, taip pat LMAVB Skyriaus mokslo institutuose bibliografės ir specializuotų skyrių darbuotojos.*

Bibliometrinius mokslo publikacijų tyrimus atliko Skyriaus mokslo institutuose darbuotojos: S. Dagienė, J. Stankevič, E. Šegždienė, A. Trumpienė.

Visos programos buvo vykdomos gausaus būrio kvalifikuotų darbuotojų (2015 m. LMAVB dirbo 98 profesionalūs bibliotekininkai, iš jų 62 – turintys bibliotekininkystės ir informacijos mokslų išsilavinimą, taip pat 7 mokslų daktarai).

2015 m. LMAVB darbuotojai įvairiose šalies ir tarptautinėse konferencijose perskaitė 31 pranešimą. Mokslinėse konferencijose pranešimus skaitė: dr. D. Narbutienė (Minske, Myrius pilyje, Maladečinoje), dr. R. Cicėnienė, dokt. A. Jurkevičius, E. Kuliešienė (Minske, Myrius pilyje) ir E. Blikertaitė (tarptautinėje jaunųjų specialistų konferencijoje Minske).

2015 m. Bibliotekos darbuotojai paskelbė 28 mokslinių tyrimų publikacijas. LMAVB išleido 3 leidinius, iš jų vieną – kartu su partneriais iš Balstogės L. Gurnickio bibliotekos. Spaudai atiduoti dar 5 leidinių maketai. Bibliotekos darbuotojai surengė vieną mokslinę konferenciją, taip pat surengė 8 metodinius seminarus aktualiais bibliotekinės ir bibliografinės veiklos klausimais.

LMAVB skyrių, juose dirbančių specialistų veikla yra gerai žinoma kaimyninių šalių bibliotekose, tad 2015 m. sulaukėme nemažo būrio stažuotojų. Balstogės vaivadijos Lukašo Gurnickio bibliotekos darbuotojai Łukaszas Grygielis, Izabela Szymańska ir Łukaszas Zabielskis domėjosi senaisiais jų regiono dokumentais LMAVB rinkiniuose ir galimybėmis rengti bendrus projektus. Baltarusijos MA J. Kolaso centrinės mokslinės bibliotekos darbuotojos Oksana Drozd ir Žana Molčan domėjosi skaitmeninio darbu ir turima įranga. Atvykusios suderinti bendradarbiavimo programos, Ukrainos nacionalinės V. I. Vernadskio bibliotekos darbuotojos Liubovė Babutina, Tatjana Pavluša ir Oksana Rabčun išsamiai susipažino su LMAVB padalinių veikla ir rinkiniais. KTU bibliotekos Retų spaudinių skyriaus vadovė dr. Edita Korzonaitė domėjosi Retų spaudinių, Rankraščių, Dokumentų konservavimo ir restauravimo ir Skaitmeninio skyrių veikla. Dokumentų konservavimo ir restauravimo skyriuje stažavosi restauratoriai iš Nacionalinio Kijevo Pečerų istorinio kultūrinio draustinio Restauravimo centro ir du Jogailos universiteto bibliotekos darbuotojai: restauravimo skyriaus vadovas Tomaszas Zacharskis bei dr. Arkadiuszas Knapikas.

LMAVB darbuotojai stažavosi užsienio atminties institucijose. Dr. Sigitas Narbutas dirbo Lenkijos mokslinėse bibliotekose ir archyvuose, dr. B. Railienė Paryžiaus mokslo istorijos archyve susipažino su Tarptautinės mokslo istorikų ir filosofų draugijos dokumentais, restauratorė E. Keršulytė dalyvavo praktiniuose restauratorių mokymuose ir konferencijoje Jungtinėje Karalystėje (Kembridže).

2015 m. spalio 14–16 d. keturių LMAVB darbuotojų grupė dalyvavo Frankfurto knygų mugėje. Buvo užmegzti dalykiniai ryšiai su leidykla „Brepols“, pasinaudota galimybe su didele nuolaida užsisakyti šios leidyklos leidinių ir nemokamai testuoti 5 jos rengiamas duomenų bases.

Praktiką LMAVB tradiciškai atliko VU studentai: 3 Komunikacijos fakulteto bakalaurės ir 2 Klasikinės (lotynų ir senovės graikų) filologijos studijų programos IV kurso studentės. 2015 m. sulaukėme savanorės praktikantės R. Limants iš Champlain koledžo (JAV), ji sumaketavo lankstinuką apie Bibliotekos teikiamas paslaugas.

2015 m. LMAVB darbuotojai vykdė keliolika projektų, finansuotų įvairių mokslo ir kultūros institucijų:

1. „Kristijonas Donelaitis: bibliografijos rodyklė“. Dalinis finansavimas iš Lietuvos mokslo tarybos Nacionalinės lituanistikos plėtros 2009–2015 metų programos sklaidos projekto, finansuoto 2015-07-01–12-31; sutartis nr. LIT-9-33. Projekto vadovė ir vykdytoja – dr. Daiva Narbutienė. Rezultatas – parengtas leidinio maketas (705 p.).

2. „Kultūros ir kūrybinių inovacijų vystymas ir diegimas Bažnytinio meno paveldo muziejuje: kun. Pranciškaus Tičkovskio kolekcija iš LMA Vrublevskių bibliotekos“. Viešosios įstaigos „Sakralus menas“ (Bažnytinio paveldo muziejaus) ir LMA Vrublevskių bibliotekos projektas, iš dalies finansuotas Kultūros tarybos. Jis sėkmingai įgyvendintas 2015-02-20–12-31 dienomis. Projekto vykdytoja – dr. Neringa Markauskaitė. Rezultatai – Pranciškaus Tičkovskio kolekcijos tyrimai (parengti tekstai *Apple App* kompiuteriui sukurtai programai); paroda „Kolekcinių

kabinetas“. Bažnytinio paveldo muziejus, 2015-11-12 (parodinės medžiagos pateikimas, eksponatų aprašai ir anotacija).

3. „Užmirštasis Vilnius“. Lietuvos kultūros tarybos remtas projektas. Projekto vadovas – Egidijus Gotalskis. Rezultatas – išrinkti ir aprašyti dokumentai iš kartografijos, fotografijų, atvirukų rinkinių. Skaitmeniniai dokumentai apima Vilniaus raidos laikotarpį nuo XIX a. vidurio iki XX a. pabaigos. Iš projekto lėšų įsigyta kompiuterinės technikos, skirtos skaitytojams skaitmeniniams vaizdams tyrinėti.

4. „Lietuvos kultūros paveldo tapatumo paieškos XVII a. Vilniaus akademijos spaustuvės knygų įrišuose. Tyrimai ir prevencinis konservavimas“. Lietuvos kultūros tarybos remtas projektas. Projekto vadovė – Gražina Smaliukienė. Projekto tikslas – ištirti ir konservuoti XVII a. Vilniaus akademijos spaustuvės knygų įrišus, saugomus LMAVB Retų spaudinių skyriaus Lituanikos fonde. Buvo peržiūrėta ir *de visu* įvertinta 390 egz. dokumentų, sukurti 253 aprašai, fotodokumentuotas 285 spaudinių viršelio dekoras, atlikti 159 kompleksiniai cheminiai viršelių tyrimai, o jų duomenimis šių viršelių pažeidimai konservuoti ir stabilizuoti.

5. „Kunigaikščių Oginskių dokumentinis paveldas: interaktyvi interneto svetainė“. Finansavimas iš Kultūros ministerijos. Projekto vadovė – dr. Rima Cicėnienė. Rezultatas – svetainė sukurta ir perduota Kultūros ministerijai.

6. „Kojalavičiaus herbyno edicija“. Lietuvos mokslo tarybos finansuotas projektas. Projekto vadovas – dr. Sigitas Narbutas. Rezultatas – parengtas leidinys (lxx, 810 p.).

7. „Albumo „Vilnius ženkleliuose“ leidyba“. Projektas iš dalies paremtas Lietuvos kultūros tarybos ir UAB „Anreka“. Projekto vadovė – dr. Birutė Railienė. Rezultatas – išleistas leidinys (xxiv, 466 p.).

8. „Leidinio „Jonas Basanavičius: bibliografinė rodyklė. I tomas“ leidyba“. Projektas iš dalies paremtas Lietuvos kultūros tarybos. Projekto vadovė – dr. Giedrė Miknienė. Rezultatas – leidinys parengtas spaudai.

9. „Skaitau tarmiškai“. Projektas finansuotas Lietuvos kultūros tarybos, vadovė – Inga Berulienė. Rezultatas: regionuose dalyvavo 1000 moksleivių, 24 dalyviai atsiuntė įrašus finalui, 11 dalyvavo finale, o su laureatais – penkių regionų tarmių atstovais – LRT radijuje įrašyta kompaktinė plokštelė.

10. „Atminimų albumai Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių bibliotekoje: katalogas“. Projektas paremtas Lietuvos kultūros tarybos, jo vadovė – dr. Rima Cicėnienė. Rezultatas – leidinys atiduotas spaudai.

11. „Leidinio „Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių biblioteka, 2011/2012“ leidyba“. Finansavo Lietuvos mokslo taryba. Projekto vadovė – dr. Rima Cicėnienė. Rezultatas – parengtas leidinio maketas.

Tokia sėkmingai įvykdytų projektų gausa liudija, kad juos vertinančios ir remiančios įstaigos gerai vertina Bibliotekos siūlomas temas, svarbias Lietuvos mokslui bei kultūrai ir pripažįsta darbuotojų kvalifikaciją bei patirtį tiems projektams sėkmingai įvykdyti.

Komunikacijos skyriaus pastangomis Biblioteka pasidarė labiau matoma ir žiniasklaidoje, ir socialiniuose tinkluose, ir savo svetainėje. Skyrius organizavo 8 viešas paskaitas, kuriose dalyvavo 346 asmenys, taip pat 14 teminių vakarų ir parodų atidarymo renginių (dalyvavo 564 asmenys).

2015 m. LMAVB surengtos 92 ekskursijos 1128 ekskursantams. Informaciją apie LMAVB vykusius renginius paskelbė 32 žiniasklaidos informavimo priemonės. 2015 metais parengta 14 vaizdo siužetų „LMA Vrublevskių biblioteka – artimiausias kelias iki atradimo“, interneto skiltyje „Dešimt klausimų apie knygą“ paskelbtos penkiolikos pašnekovų mintys. Socialiniuose tinkluose paskelbtų įrašų bendras žiūrėjimo laikas sudarė 47 paras ir 17 valandų (+ 176,02 proc.

lyginant su praėjusiais metais), o vaizdo įrašų peržiūrų skaičius buvo 15 739 (+ 153 proc. lyginant su 2014 m.).

2015 m. LMAVB darbuotojai surengė 29 temines parodas. Kai kurios iš jų sulaukė nemažo lankytojų dėmesio: „Meilės Tėvynei vestas: Mikalojus Radvila Juodasis (1515–1565): skirta Mikalojaus Radvilos Juodojo 500 metų jubiliejui“ (rengė dr. D. Narbutienė, V. Radvilienė, dr. N. Markauskaitė, dokt. A. Jurkevičius), „Lietuvių draugijai nukentėjusiems nuo karo šelpti – 100“ (rengė R. Sperskienė, R. Kazlauskienė), „Ten, kur kviečia tėvynės meilė ir pareiga: skirta Mykolo Kleopo Oginskio 250-osioms gimimo metinėms“ (rengė dr. D. Narbutienė, padedant specialistams iš Vilniaus universiteto bibliotekos ir Lietuvos valstybės istorijos archyvo), „Lietuvišką žodį iškėlęs: akademikui Zigmui Zinkevičiui – 90“ (rengė R. Kazlauskienė, V. Juodėnienė), „Pasaulio bibliotekos: praeitis ir dabartis: LMA Vrublevskių bibliotekos fondų leidiniai“ (rengė A. Venclovienė, R. Novikovienė, S. Malūkienė, I. Surgėlienė), „Degęs meile lietuviškam žodžiui: Lietuvos kalbininkui Jonui Juškai – 200“ (rengė R. Kazlauskienė), „Pasaulio pilietis: už mokslą, už Lietuvą, už Žemę: akademikui Zenonui Rokui Rudzikui – 75“ (rengė R. Kazlauskienė, E. Šegždienė, M. Simanavičius, S. Žilys), „Akademikas Juras Požela: gyvenimas, atiduotas mokslui, Lietuvai, pasauliui: Jurui Poželai – 90“ (rengė R. Kazlauskienė, E. Šegždienė) ir kt.

2016 m. LMAVB mokslo tiriamoji ir mokslo bei kultūros sklaidos veikla vyko taip pat sėkmingai: buvo apginta daktaro disertacija (Gita Drungilienė), paskelbti 26 moksliniai, 18 informacinių straipsnių, 30 kitokių publikacijų, taip pat parengti ir perskaityti 26 pranešimai Lietuvoje ir užsienyje: Baltarusijoje (J. Ingelevič, A. Jurkevičius, dr. D. Narbutienė, L. Vepštaitė), Danijoje (A. Čiuladienė), JAV (dr. B. Railienė), Prancūzijoje (J. Ingelevič), Čekijoje (dr. G. Miknienė, dr. B. Railienė). Darbuotojai stažavosi Bulgarijoje, Čekijoje ir Japonijoje. Parengti 8 moksliniai metodiniai dokumentai.

2016 m. LMAVB leidyba buvo itin sėkminga – išleisti net 7 leidiniai: Alberto Kojalavičiaus-Vijūko *Šventasis Lietuvos Didžiosios Kunigaikštijos bei jai priklausančių provincijų giminių ir herbų vardynas*, Rimos Cicėnienės ir Redos Griškaitės *Atminimų sodai: albumistikos etiudai ir Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių bibliotekos album amicorum katalogas*, autorių kolektyvo *Imunologijos raida Lietuvoje, Jonas Basanavičius: bibliografijos rodyklė* (sudarė Jadvyga Kulikauskienė), Jūratės Stauskaitės *Esu: gyvenimo aprašymas, kūrinių reprodukcijos, straipsniai, bibliografijos rodyklė* (sudarė Bronislava Kisielienė), *Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių biblioteka, 2011–2012: tęstinis straipsnių rinkinys* (sudarė Rima Cicėnienė) ir *Kristijonas Donelaitis: bibliografijos rodyklė* (sudarė Daiva Narbutienė). Visi leidiniai buvo išleisti iš projektinių lėšų, gavus dalinį finansavimą iš Lietuvos kultūros ir Lietuvos mokslo tarybų.

2016 m. LMAVB darbuotojai vykdė 10 įvairių mokslo ir kultūros institucijų finansuotų projektų:

1. „Užmirštasis Vilnius“. Vadovas – Egidijus Gotalskis. Lietuvos kultūros tarybos finansuotas projektas. 2016 m. vykdyti trečio ir ketvirto jo etapų darbai (pirmųjų dviejų etapų darbai įvykdyti 2015 m.). 2016 m. suskaitmeninta 50 istorinių žemėlapių ir 350 nuotraukų, dokumentų vaizdai susieti su žemėlapiu, orientuojant pagal LKS-94 koordinacinių sistemą. Keturtojo etapu įdiegta ir konfigūruota ArcGIS programinė įranga, sukurta ir publikuota interneto žemėlapių paslauga, sukurta ir konfigūruotos interneto žemėlapių aplikacijos.

2. „Autografų fondas“. Vadovas – Alfredas Kulingauskas. Lietuvos kultūros tarybos finansuotas projektas. Jo metu suskaitmeninti ir aprašyti 2347 rankraštiniai dokumentai, o aprašai į informacinę sistemą įkelti, pasitelkus MARC21 standartą.

3. „Istorinio rašytinio šaltinio kilmės tyrimas: Supraslės vienuolyno atvejis“. Vadovė – Birutė Giedraitienė. Lietuvos kultūros tarybos finansuotas projektas. Tyrimų duomenys išanalizuoti,

susisteminti ir perduoti saugoti į Dokumentų konservavimo ir restauravimo skyrių skaitmenine ir popierine laikmena.

4. „Knygų įrišių kultūra XV–XVIII a. LDK teritorijoje. I etapas“. Vadovė – Gražina Sma-liukienė. Lietuvos kultūros tarybos finansuotas projektas. Atliktas LMAVB Retų spaudinių skyriaus Lituanikos fonde saugomų Vilniaus akademijos spaustuvės XVII a. įrišių tyrimas. Rezul-tatai pateikti LMAVB DSpace atviro kodo informacinėje sistemoje.

5. „Senosios knygos pamokos“. Vadovė – Inga Berulienė. Lietuvos kultūros tarybos finan-suotas projektas. Surengtos 6 paskaitos visuomenei.

6. „Pranciškaus Skorinos Rusėniškajai Biblijai – 500“. Vadovas – dr. Sigitas Narbutas. Lietu-vos mokslo tarybos finansuotas sklaidos projektas. Jame dalyvavo Lietuvos, Baltarusijos ir Čeki-jos mokslininkai. Rezultatas: išleistas autorių kolektyvo parengtas leidinys *Pranciškaus Skorinos Rusėniškajai Biblijai – 500* (140 p.), kelios parodos Lietuvoje ir Baltarusijoje, trimis kalbomis išleisti tų parodų katalogai, įvairiose mokslinėse konferencijose perskaityta keliolika pranešimų, publikuota to paties pavadinimo virtuali paroda.

7. „Duomenų bazės *Lituanistika* plėtra“. Šio tęstinio projekto, finansuojamo ES struktūri-nių fondų lėšomis, 2016-05-02 prasidėjusiame naujame etape dirbo 6 LMAVB darbuotojos.

8. „Martyno Liudviko Rėzos kūrybos tyrimas ir publikavimas“. Lietuvių literatūros ir tau-tosakos instituto vykdomas tęstinis projektas, finansuotas Lietuvos mokslo tarybos. Jame daly-vo ir M. L. Rėzos kūrinius iš lotynų kalbos išvertė LMAVB darbuotoja Violeta Radvilienė.

9. „Mickevičianų kolekcijos dokumentų restauravimas, konservavimas ir aktualizavimas“. Vilniaus apskrities Adomo Mickevičiaus viešosios bibliotekos vykdytas projektas, finansuotas Lietuvos kultūros tarybos. Jame dalyvavo 4 Dokumentų konservavimo ir restauravimo skyriaus darbuotojos.

10. „Bibliofilinė knyga“. Vilniaus knygrišių gildijos vykdytas projektas, finansuotas Lietu-vos kultūros tarybos. Jame dalyvavo visos Dokumentų konservavimo ir restauravimo skyriaus darbuotojos.

Nežiūrint rekonstrukcijos keliamų sunkumų, LMAVB liko atvira visiems, besidomintiems Bibliotekos istorija ir jos unikaliais rinkiniais. 2016 m. LMAVB priėmė 114 ekskursijų (1023 eks-kursantai), joje įvyko 11 teminių vakarų (dalyvavo 445 asmenys), 600 žmonių atvyko į 12 viešų-jų paskaitų, buvo organizuoti 6 parodų atidarymai (269 dalyviai). Komunikacijos skyrius tuo laikotarpiu parengė 37 pranešimus žiniasklaidai, 9 radijo ir 10 TV laidų. Dirbant šiuos darbus orientuotasi į tarpinstitucinį bendradarbiavimą: bendros parodos ir kiti renginiai organizuoti kartu su Gudų draugija, Tautinių mažumų departamentu, Kultūros paveldo departamentu, Vil-niaus pilių valstybiniu kultūriniu rezervatu, Lietuvos nacionaliniu muziejumi, Vilniaus univer-siteto biblioteka, VU Istorijos fakultetu, Etninės kultūros centru ir Vilniaus Šeškinės darželiu. Vienos socialinės akcijos metu buvo surinkta šiek tiek lėšų, kurios buvo paaukotos Vilniaus Šilo specialiosios globos namų globotiniams.

2016 m. Bibliotekos darbuotojai parengė net 37 parodas, iš jų 11 – Bibliotekos fojė, kur į atidarymo iškilmes visada susirenka nemažai lankytojų. Iš įsimintiniausių parodų minėtinos: „Lietuvos mokslų akademija: skiriama įsteigimo 75-mečiui“ (rengė E. Paškevičiūtė-Kundro-tienė, R. Sperskienė), „Zigmantui Vazai – 450“ (rengė D. Bikauskienė, A. Jurkevičius, S. Šulcė), „Iš buduaro į medžioklę“ (rengė D. Bikauskienė, A. Grybienė, E. Kuliešienė; bendra VUB ir LMAVB paroda), „Pirmojo pasaulinio karo frontuose“ (rengė R. Sperskienė), „Kaziui Gri-niui – 150“ (rengė R. Kazlauskienė, S. Žilys), „Didžiadvasiškumo ugdytojui ir puoselėtojui Sta-siui Šalkauskiui – 130“ (rengė R. Kazlauskienė), „Vilnius prabyla knygomis“ (rengė dr. D. Drun-gilienė, R. Kazlauskienė), „Atvėrusi žemę su joje slypinčiomis paslaptimis būsimoms kartoms: Reginai Volkaitei-Kulikauskienei – 100“ (rengė R. Kazlauskienė, M. Simanavičius) ir kt.

Turtingi LMAVB dokumentų rinkiniai dažnai pritraukia kitų Lietuvos ir pasaulio atminties institucijų rengiamų parodų organizatorių žvilgsnius. 2016 m. Rankraščių ir Retų spaudinių skyriai skolino dokumentus šioms reikšmingoms ekspozicijoms: Nacionalinio muziejaus Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės rūmų parodai „Praemiando incitat. Šventojo Stanislovo ordinas“ (sausio 28 – gegužės 16 d.), Šiaulių „Aušros“ muziejaus parodai „Juozapo Čechavičiaus Vilnius“ (eksponuota Fotografijos muziejuje vasario 25 – gegužės 12 d.), Nacionalinio M. K. Čiurlionio dailės muziejaus parodai „Praktinė demokratija: Prezidento Kazio Griniaus receptas“ (birželio 7–31 d.), Lietuvos dailės muziejaus parodai „Portretai dvarų kolekcijose“ (2016 m. liepos 14 – 2017 m. sausio 15 d.), galerijos „d’Italia–Piazza Scala Milano“ parodai „Beloto ir Canaletto. Šviesos stebuklas“ (Italija, 2016 m. lapkričio 25 – 2017 m. kovo 5 d.) ir kt.

Ekspertinė veikla

LMAVB darbuotojų kvalifikacija, mokslinė ir praktinio darbo patirtis lemia jų plačią ekspertinę veiklą. Ne vienerius metus jie sėkmingai darbuojasi įvairiuose komitetuose, tarybose ir komisijose: dr. R. Cicėnienė dirbo UNESCO programos „Pasaulio atmintis“ nacionalinio komiteto (nuo 2006 m.), LABIIMSPP konsorciumo valdybos (nuo 2013 m.), Lietuvos akademinių bibliotekų konsorciumo eLABA valdybos, dvišalės nuolatinės komisijos prie LR kultūros ministerijos darbo grupės dėl Marijonų vienuolyno knygų gražinimo iš Nacionalinės bibliotekos ir Lietuvos archyvų, darbo grupės dėl Lietuvos kultūros paveldo skaitmeninimo stebėsenos sistemos kūrimo prie LR Kultūros ministerijos, darbo grupių dėl Retų spaudinių ir rankraščių fondo nuostatų rengimo ir kultūros paveldo vertybių įkainojimo bibliotekose prie LR kultūros ministerijos ir Ukrainos nacionalinės V. I. Vernadskio bibliotekos mokslinio periodinio leidinio „Рукописна та книжкова спадщина“ redaktorių kolegijos nare; dr. N. Markauskaitė – Lietuvos dailininkų sąjungos Lietuvos valstybės atkūrimo šimtmečio medalio konkurso komisijos nare; dr. S. Narbutas – leidinių serijos „Viduramžių biblioteka“ redaktorių kolegijos (nuo 2003 m.), mokslinio periodinio leidinio „Senoji Lietuvos literatūra“ redaktorių kolegijos (nuo 1998 m.), leidinio „Nacionalinė retrospektyvioji bibliografija“ redaktorių kolegijos (nuo 1999 m.), mokslo periodinio leidinio „Kalbos istorijos ir dialektologijos problemos“ redaktorių kolegijos, Valsybės kino metraščio tarybos, Ukrainos nacionalinės V. I. Vernadskio bibliotekos mokslinio periodinio leidinio „Бібліотечний вісник“ redaktorių kolegijos (nuo 2012 m.), Lenkijos nacionalinės bibliotekos leidinio „Rocznik Biblioteki Narodowej“ redaktorių kolegijos (nuo 2013 m.) nariu ir Valstybinės lietuvių kalbos komisijos ekspertu; dr. B. Railienė – Baltijos šalių mokslo istorikų ir filosofų draugijos mokslinio žurnalo „Acta Baltica Historiae et Philosophiae Scientiarum“ redaktorių kolegijos ir Čikagos universiteto (JAV) leidyklos leidinio „Isis Current Bibliography of the History of Science and its Cultural Influences“ patariamiosios redaktorių kolegijos nare. B. Giedraitienė ir dr. B. Railienė dirbo LR standartų TK nr. 47 ir 81 ekspertėmis, dr. R. Cicėnienė, L. Kairelienė ir dr. S. Narbutas – Palenkės vaivadijos Lukašo Gurnickio bibliotekos ir LMA Vrublevskių bibliotekos leidžiamo mokslo periodinio leidinio „Folia bibliothecalia“ redaktorių kolegijos nariais, dr. R. Cicėnienė, dr. G. Miknienė, dr. S. Narbutas ir dr. D. Narbutienė – mokslo leidinio „Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių biblioteka“ redaktorių kolegijos nariais, dr. R. Cicėnienė, dr. S. Narbutas ir dr. D. Narbutienė – duomenų bazės „Lituanistika“ ekspertais.

Konservavimo, restauravimo, reprografijos darbai

Viena svarbių LMAVB veiklos sričių yra raštijos paveldo, sukaupto Bibliotekos rinkiniuose, išsaugojimas. Šiame bare sėkmingai darbuojasi keli Bibliotekos skyriai: Dokumentų konservavimo ir restauravimo ir Skaitmeninimo. Pirmojo skyriaus darbuotojai atliko dokumentų tyrimus,

konservavo ir restauravo suirusius ar pažeistus dokumentus, tvarkė parodoms ir skaitmeninimui atrinktus dokumentus, taip pat iširusius Pagrindinio ir kitų Bibliotekos fondų įrišus. Vykdydami svarbų prevencinį fondų apsaugos darbą, antrojo skyriaus specialistai skaitmenino restauruotus ir kitus Lietuvos istorijai ir kultūrai svarbius dokumentus, saugomus Rankraščių, Retų spaudinių ir kituose skyriuose. Jų darbo rezultatai apibendrinti lentelėje.

	2015 m.	2016 m.
Restauruota ir konservuota	26 330 sąlyginių lapų	24 870 sąlyginių lapų
Dezinfekuota	1 830 lapų	941 lapas
Įrišta knygų	1 387 įrišai	1 140 įrišų
Pagaminta fotoreprodukcijų	8 719	10 562
Kserokopijuota dokumentų	30 378	21 652
Nuskenuota vaizdų	81 875	108 045
Suteikta mokamų paslaugų	Už 24 577 Eur	Už 18 900 Eur

Finansinė veikla

Šalies biudžetas per asignavimų valdytoją – Lietuvos mokslų akademiją – LMA Vrublevskių bibliotekai 2015–2016 m. skyrė lėšų tik būtiniausioms veikloms.

LMAVB finansinės veiklos rodikliai

	2015 m. (tūkst. Eur)	2016 m. (tūkst. Eur)
Darbo užmokesčiui	1 148,5	1 257,22
Spaudiniams įsigyti	50,0	54,5
Einamajam remontui	5,4	4,0
Komandiruotėms	1,7	7,4
Kvalifikacijos kėlimui	1,9	2,2
Prekėms pirkti	5,3	14,5
Komunalinėms paslaugoms	80,0	74,7
Ryšių paslaugoms	13,9	12,7
Kitoms išlaidoms	62,5	143,4
Sodrai	355,8	390,22
Transporto išlaidoms	3,9	4,0
Rekonstrukcijai	0,0	320,0
Iš viso:	1 728,9	2 286,74

2015–2016 metai, pažėrę LMAVB bendruomenei nemažų išbandymų, labai sutelkė visus bendram darbui. Sutelktai teko ieškoti sprendimų, kaip su mažiausiomis sąnaudomis ir laiku perkelti kelis milijonus spaudinių, kaip išsaugoti nuolatinių skaitytojų pasitikėjimą ir ne-nutraukti jų aptarnavimo naujausiais informaciniais leidiniais ir tais dokumentais, kurie buvo ilgus dešimtmečius Bibliotekos kaupti.

Bibliotekos rekonstrukcijai, kaip opiausiam ataskaitinio laikotarpio klausimui, nemažai dėmesio skirta LMAVB kolegijos ir LMAVB mokslo tarybos posėdžiuose. 2015-11-26 Kolegijoje buvo svarstyta dokumentų fondo perkėlimo darbų eiga, patvirtinti 3 tų darbų etapai.

2016-06-01 Kolegija patvirtino rekonstrukcijos pradžios darbų turinį, numatė talkininkų darbo grafikus. 2016-11-30 Kolegija patvirtino naują rekonstrukcijos laikotarpio leidinių užsakymo tvarką Fondų ir vartotojų aptarnavimo skyriuje.

Nelengvu Bibliotekai laikotarpiu jautėme nuolatinį LMAVB mokslo tarybos, vadovaujamos LMA viceprezidento akad. Domo Kauno, ir LMA prezidiumo palaikymą. LMAVB mokslo taryba 2015-04-23 aptarė Bibliotekos direktoriaus dr. Sigitą Narbutą vizitą pas Ministrą Pirmininką LMAVB rekonstrukcijos klausimu ir pritarė jo rezultatams. Rekonstrukcijos darbų eiga buvo svarstyta 2016-06-01 LMAVB mokslo tarybos posėdyje.

Sutelkrai dirbdami ir jausdami Bibliotekos steigėjos Lietuvos mokslų akademijos, visos mokslininkų bendruomenės ir savo skaitytojų paramą, LMAVB darbuotojai 2015–2016 m. darbus vykdė sėkmingai ir našiai, todėl viltingai žvelgė į tolesnę Bibliotekos raidą ir jos darbo perspektyvas.

Parengė mokslinė sekretorė LEOKADIJA KAIRELIENĖ

Įteikta 2019 m. liepą